

stitutioner ved deres egne hjælpemidler og til brug for deres egne udsendelser, ligesom der er givet lovgivningerne mulighed for at tillade opbevaring i officielle arkiver af sådanne optagelser, såfremt de har en ekseptionelt dokumentarisk karakter.

Som det vil ses, skal visse betingelser udover de i lovtæksten angivne være opfyldt, for at optagelserne og deres brug kan siges at falde inden for rammen af, hvad der er tilladt efter Bernerkonventionen.

De forskrifter, der måtte vise sig nødvendige for at sikre overholdelsen af disse betingelser, foreslås givet ved kgl. anordning.

Bestemmelserne i § 22, stk. 2 tager nærmest sigte på lydoptagelser, men vil også kunne finde anvendelse på televisionsfilm o. lign.

Til § 23.

På grund af den vide definition af ophavsrettens indhold, jfr. § 2, er det nødvendigt udtrykkeligt at tillade, at udgivne eksemplarer frit kan spredes videre eller fremvises offentligt, efter at den med begrebet „udgivelse“ forbundne spredning har fundet sted, jfr. bemærkningerne til § 8. Den videre spredning kan ske i form af salg, bytte, gaveydelse, udleje, udlån o. lign.

For musikværker gør særlige forhold sig imidlertid gældende, idet udleje efterhånden i helt overvejende grad har erstattet salg, for så vidt angår musikforlagenes nodemateriale til orkester- og korværker. Forlagene udlejer dette materiale mod en afgift for hver opførelse, hvortil materialet har været anvendt. Udlejningen sker gerne på vilkår, at lejeren ikke videreudlejer eller udlåner det lejede materiale. Denne praksis har i mange tilfælde vist sig at være en forudsætning for, at forlaget kan opnå dækning for de betydelige udgifter, der er forbundet med fremstilling af nodemateriale. Man har derfor ikke ment at burde unddrage udlejning af musikalien fra komponistens ophavsret, og musikforlagene bevarer således mulighed for at skride ind ad rettens vej mod udlejning, der sker uden tilladelse. Udlejning af lydoptagelser af musikværker — grammofonplader, bånd o. a. — faldt derimod ind under hovedreglen i § 23, og kan således ske, uden at ophavsmandens samtykke skal indhentes dertil.

Det har ikke været hensigten med nærværende bestemmelse at gribe ind i den gældende ordning, hvorefter der gennem Dansk Forfatterfond ydes forfatterne vederlag for det udlån af deres bøger, der foregår fra de offentlige ikke-videnskabelige biblioteker og boghandlernes læsekredse. Man har for klarhedens skyld anset det for rettest udtrykkeligt at nævne dette i forslaget til § 23

stk. 2. Den på dette område gældende ordning omfatter kun litterære værker, ikke musikværker, og den vedrører kun bøger, ikke andre former for eksemplarer af værker, f. eks. noder, grammofonplader, film m. v.

Offentligt udlån af musikalien og grammofonplader finder i dag kun sted i ret begrænset omfang; men meget tyder på, at dette forhold vil ændre sig i fremtiden. Såfremt det f. eks. skulle blive almindeligt, at man på folkebibliotekerne kan hjemlåne grammofonplader, bør der muligvis for sådanne udlån træffes en lignende ordning som den, der nu gælder for bibliotekernes udlån af bøger.

Den ordning, der er truffet med hensyn til bøger, gælder kun udlån gennem folkebibliotekerne samt boghandlernes læsekredse og lejebiblioteker. En bestemt kategori af bøger, nemlig skolebøger, fordeles og udlånes i stor udstrækning gennem skolerne. Fra skolebogforfatterens side er det gjort gældende, at dette skader salget af deres bøger, og at der også til fordel for dem burde indføres en ordning, hvorefter de opnår en afgift ved hvert stedfindende udlån.

Efter lovforslaget kan nye afgiftsordninger for udlån af værker ikke gennemføres administrativt, men kun ved lov eller i henhold til overenskomst mellem parterne. På dette punkt adskiller lovforslagets regel sig fra bestemmelsen i lovudkastet af 1951.

Til § 24.

Ophavsretten er ikke til hinder for, at der f. eks. i dagspressen, i tidsskrifter eller i radioen gives almenheden meddelelse om indholdet af offentliggjorte værker. Der findes med andre ord en almindelig adgang til at referere. En ordret gengivelse af værket eller dele deraf vil derimod normalt kræve ophavsmandens samtykke, jfr. forslaget § 2.

I tilfælde, hvor der foreligger en ganske særlig offentlig interesse i, at et værk finder den videst mulige udbredelse, har man dog anset det for rigtigt ligesom lov 1933 at tillade gengivelse, uden at ophavsmandens samtykke behøver at indhentes dertil.

I nogle tilfælde må den offentlige interesse føre til helt at holde værkerne uden for ophavsrettens sfære, jfr. forslaget § 9 vedrørende love, administrative forskrifter o. s. v. I de i § 24 omhandlede tilfælde, forskellige former for offentlige forhandlinger, sker der derimod kun en — ganske vist vidtgående — begrænsning af ophavsretten. Det anføres udtrykkeligt i paragraffen, at ophavsmanden bevarer sin eneret til at udgive samlinger af egne indlæg, og han bevarer ligeledes sine beføjelser efter § 3 (droit moral), jfr. forslaget § 26.

For så vidt angår de valgte myndigheders for-